

سرمقاله

ضروت نهادینه سازی فرهنگ مکافات و مجازات

مهدي مدير

وزارت دفاع ملی اعلان کرده است که وظیفه رئیس کشف و استخبارات این وزارت به دستور وزیر دفاع، ۹ تن از افسران در آمده است. همچنان بنا به دستور وزیر دفاع، ۹ تن از افسران وزارت دفاع از وظایف شان برکنار شده و به سازمانی معرفی گردیده اند. این افراد متهم به غفلت و وظیفوی در هنگام عمل بر سفافخانه نظامی سسرادر محمد داوود خان است. در حمله از سوی مردم، رسانه ها و نمایندگان مجلس مواجه شد و حتی مجلس نمایندگان در این ارتباط مستولین نهادهای امنیتی را استیضاح کرد.

استیضاح کرد. اما حکومت تا کنون کمتر به این انتقادات توجه کرده بود و اصل مجازات و مکافات را در نظام رعایت کرده بود. این اولین بار است که این تعداد از افسران وزارت دفاع و یک مقام ارشد آن، به اتهام غفلت و وظیفوی و در پیوند به یک رویداد تروریستی، از وظایف شان برکنار و به سازمانی معرفی می شوند. معرفی شدن این افراد به سازمانی نشان می دهد که حکومت افغانستان مصمم شده است که اصل مکافات و مجازات را در نهادهای امنیتی اجرا کند.

اجرای اصل مکافات و مجازات در هر نظامی ضروری است. بدون مجازات و مکافات، غفلت و وظیفوی و کارهای فرافانونی افزایش خواهد یافت و نظام و انضباط در نظام حاکم نخواهد شد. عدم اجرای اصل مکافات و مجازات، باعث افزایش فساد و سهل انگاری در اجرای وظایف می گردد. در صورتیکه اصل مجازات و مکافات به درستی از سوی حکومت اجرا گردد، فساد در بخش های مختلف دولتی کاهش خواهد یافت و غفلت و وظیفوی و سهل انگاری در اجرای وظایف، در همه ادارات دولتی از بین خواهد رفت.

سهل انگاری در اجرای وظایف یکی از مشکلات جدی در ادارات دولتی است. بسیاری از مامورین دولتی وظایف شان را به درستی و با جدیت انجام نمی دهند و مراجعین ادارات را روزها سرگردان می کنند. همچنان سهل انگاری و جدی نبودن در اجرای وظایف، باعث شده است که پیشرفت چندانی در ادارات دولتی وجود نداشته باشد و کارمندان ادارات خلایق لازم را برای اجرای بهتر وظایف، به خرج ندهند.

غفلت و وظیفوی و سهل انگاری در اجرای وظایف از سوی مامورین دولتی، دیگر بوی مردم غیرقابل تحمل است. سهل انگاری و غفلت و وظیفوی تمام کارمندان دولت به مردم و روند پیشرفت کشور آسیب می رساند، اما غفلت و وظیفوی در نهادهای امنیتی زیانبارتر است و آسیب های جدی تری به مردم و دولت وارد می کند. سهل انگاری نهادهای امنیتی باعث می شود که تروریستان حملات شان را به سادگی انجام دهند و دهها شهروند و نیروی امنیتی کشور را قربانی کنند.

از سوی دیگر، فرهنگ مجازات و مکافات باید در کشور نهادینه گردد. نبود مسئولیت پذیری در سطوح مختلف، یکی از چالش های جدی فرهنگی در افغانستان است. بسیاری از شهروندان مسئولیت اعمال شان و پیامدهای آن را به عهده نمی گیرند، بخصوص اگر این مسئولیت، یک خطای جرمی باشد. اکثر مردم تلاش می کنند که از زیر بار پیامدهای اعمال، مسئولیت ها و رفتارهای شان فرار کنند و روند قانونی را طی نکنند. این امر نشان می دهد که فرهنگ مسئولیت پذیری و مکافات و مجازات در کشور ما وجود ندارد و ضرورت است که این فرهنگ بوجود بیاید و مسئولیت پذیری در نهادهای دولتی در بین شهروندان افزایش یابد.

حکومت افغانستان باید روند مکافات و مجازات مامورین دولتی را ادامه دهد و از کسالتیکه صادقانه در راستای تامین امنیت و ترقی کشور تلاش می کنند قدردانی و ستایش کند و کسانی را که وظایف شان را به درستی انجام نمی دهند و سهل انگاری می کنند، مجازات کند.

در جامعه هسروزی برق جزء کالاها و نیازمندی هسای ضروری به حساب می آید. پس از تغییر مسیر لین برق ۵۰۰ کیلوولت وارداتی از ترکمنستان به کابل از دست الوان پلخمیری از مسیر بامیان به مسیر سالنگ در سال گذشته که باعث اعتراضات گسترده گردید، کمیسیون از طرف ریاست جمهوری موظف گردید که بر اساس اسناد و شواهد موجود یک بار دیگر این دو مسیر را از لحاظ تخنیکی، اقتصادی، میزان پیشرفت کارهای تدارکاتی پروژه و استعجالیات برقرسانی مورد مطالعه قرار دهد.

کمیسیون مذکور پس از چند روز جلسه و بررسی اسناد موجود، هرچند مسیر بامیان را دارای مزیت تشخیص داد و دیدگاه شرکت فیشتر را در این مورد تأیید نموده اما به خاطر اینکه بحث داوطلبی و مراحل تدارکاتی این پروژه از طریق سالنگ پیش رفته بود و همچنین تأیید بانک انگشاف آسیایی مبنی بر تأمین بودجه این لین برق، مسیر سالنگ را به دلایل فوق تأیید نمود. پس از ارائه گزارش نتیجه کار کمیسیون به ریاست جمهوری، رئیس جمهور محترم دکتر محمدشرف غنی طی حکمی به شرکت برشنا و وزارت انرژی و آب دستور داد که برای تأمین برق مناطق مرکزی و بخصوص بامیان تدابیر لازم را اتخاذ نموده و تا سال ۱۳۹۸ برقرسانی به مرکز بامیان، حداقل برای بیست هزار خانواده، تکمیل شود. برای این که یکبار دیگر بخشی صریح از حکم رئیس جمهور را در این زمینه یادآور نشده باشیم، بخشی از آن در اینجا آورده می شود.

متن حکم شماره ۶۲۸ مورخ ۱۳۹۵/۳/۴ بدین شرح است:
... «حکم رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد منظوری فیصله های کمیسیون ملی بررسی مسیر لین انتقال برق ۵۰۰ کیلوولت از پلخمیری الی ارغندی. به منظور تعهدات حکومت وحدت ملی در راستای تحقق عدالت و انگشاف متوازن همه مناطق کشور، تأمین شفافیت در طرح و تطبیق پروژه های انگشافی و فیصله کمیسیون موظف ملی بررسی مسیر انتقال لین برق ۵۰۰ کیلوولت از پلخمیری الی ارغندی، مراتب آتی منظور است:

توسلی غرجستانی

۱- به منظور حفظ منافع ملیای کشور، تأمین وحدت ملی و ثبات افغانستان پروژه انتقال لین برق ۲۲۰ کیلوولت (دیل سرکت) به ظرفیت ۳۰۰ میگاوالت برق از مسیر دوشی به مناطق مرکزی که توانمندی تأمین برق تمامی ولایات مرکزی را دارد، به شرح ذیل اجرا گردد.
• اعمار شبکه لین انتقال برق ۲۲۰ کیلوولت (دیل سرکت) به ظرفیت ۳۰۰ میگاوالت از منطقه دوشی الی مرکز بامیان، شروع پروژه ماه سرطان سال جاری و بهره برداری آن در ماه قوس سال ۱۳۹۸.
• اعمار ستیشن برق در مرکز بامیان، شروع پروژه ماه سرطان سال جاری و بهره برداری آن در ماه قوس سال ۱۳۹۸.
• اعمار شبکه توزیع برق در ولایت بامیان برای حداقل ۲۰۰۰۰ (بیست هزار) خانواد، شروع پروژه ماه سرطان سال جاری و بهره برداری آن در ماه قوس سال ۱۳۹۸.
• نهادهای ذیربط وظیفه دارند تا طرح شبکه انتقال برق به دیگر مناطق مرکزی و سایر ولایات را الی ۶ ماه آینده عرض تصویب به کابینه تقدیم نمایند.»
پس از صدور حکم رئیس جمهور، مطالعه و سروی تخنیکی پروژه آغاز گردید و در

اسناد پروژه متذکره در تاریخ ۲۲ قوس ۱۳۹۵ به اداره تدارکات ملی رسیده است. پس از بررسی اسناد پروژه، در تاریخ ۲۸ جدی ۱۳۹۵ جهت تأیید به نهاد تدارکاتی (شرکت برشنا) ارسال گردید و سپس در تاریخ ۹ حوت ۱۳۹۵ پس از تأیید شرطنامه دوباره به اداره تدارکات ملی فرستاده شد. پس از عدم اعتراض تمویل کننده (بانک انگشاف آسیایی) در تاریخ ۱۵ حوت ۱۳۹۵ این اداره و روزنامه Outlook منتشر گردید. آفرگشایی این پروژه در ۹ ثور ۱۳۹۶ انجام خواهد شد.

بنا توجه به توضیحات فوق در طی سه سال آینده این پروژه در سه قسمت فوق با هزینه تخمین اولیسه ۱۲۰ میلیون دالر آمریکایی ساخته و به بهره برداری خواهد رسید که می تواند یک کام مهم برای انگشاف متوازن و تحقق عدالت اجتماعی شمرده شود. از زهرهان حکومت وحدت ملی به خصوص معاون دوم ریاست جمهوری و معاون دوم ریاست اجراییه انتظار می رود که هر روند پیشرفت پروژه های انگشافی بویژه سرکهای شرق و غرب و شمال و جنوب از جمله سرک گردن دیوال، سرک دوشی - بامیان، سرک دره صوف - بامیان و پروژه برقرسانی به بامیان را هم چنان که تاکنون به دقت تعقیب کرده اند در آینده نیز تعقیب نموده و چالش های احتمالی را از طریق نهادها و ادارات مربوطه برطرف سازند.

آنچه که در بخشی از حکم رئیس جمهور تحت عنوان پلان برقرسانی به سایر مناطق مرکزی و سایر ولایات آمده است «نهادهای ذیربط وظیفه دارند تا طرح شبکه انتقال برق به دیگر مناطق مرکزی و سایر ولایات را الی شش ماه آینده عرض تصویب به کابینه تقدیم نمایند» تاکنون سرونسوت این فرآز از حکم رئیس جمهور برای مردم مشخص نیست که به چه میزان در این بخش کار شده است و اگر انجام شده به چه میزان بوده و چند درصد پیشرفت داشته است. بنابراین توقع مردم این است که علاوه بر نظارت و پیگیری پروژه لین برق ۲۲۰ کیلوولت بامیان، پلان برق بامیان در سایر مناطق مرکزی نیز تعقیب شده و به اطلاع مردم رسانده شود.

توسلی غرجستانی

بودجه مالی وسط سال ۱۳۹۵ بخشی از بودجه پروژه منظور گردید. یافته ها نشان می دهد که حکومت وحدت ملی به تعهدات خود که در قسمت سروی و مطالعه تخنیکی و اقتصادی این پروژه داده بود، عمل نموده و در زمان پیش بینی شده پرسویجر قانونی و تدارکاتی این پروژه انجام شده است. روند پیشرفت کار این پروژه توسط دفتر معاون دوم ریاست جمهوری و دفتر معاون دوم ریاست اجراییه تعقیب شده و می شود. بخصوص استاد دانش معاون دوم ریاست جمهوری به صورت دوامدار روند پیشرفت پروژه را مشخصا تعقیب نموده و حکومت را متعهد به تأمین برق مناطق مرکزی از جمله بامیان می داند. براساس آخرین گزارش از اداره تدارکات ملی پیشرفت مراحل تدارکاتی پروژه برقرسانی به ولایت بامیان در سه بخش تبیین شده است:
• پروژه احداث لین انتقال برق ۲۲۰ کیلوولت از دوشی تا بامیان با نمبر تشخیص ICB/W/۹۵/NPA/DABS/۱۴۶۷
• با قیمت تخمینی ۷۵ میلیون دالر ICB؛ در تاریخ ۲۲ قوس ۱۳۹۵ به اداره تدارکات ملی رسیده است. اعلان داوطلبی این پروژه پس از بازنگری و دریافت نامه عدم اعتراض

تعلیم و تربیه در عصر جهانی شدن؛ چالش ها و راهبردها

پذیرش مسؤولیت و احترام به بشريت شكوفا

کنند. نظام آموزشی دستخوش سه معضل است که باید با آنها مبارزه کنیم: فراوانی اطلاعات، واپس گرایی و عدم تناسب. بر خلاف گذشته تعلیم و تربیه امروز و آینده به معنای فرایند دائمی یادگیری توسط هر انسان و هر جامعه است. یکی از اهداف تازه تعلیم و تربیه یادگیری تغییر است. کسب دانش، پرورش هوش، استعداد، شناخت خود و آگاهی از موهبت ها و استعدادهای خویش، به کار انداختن قوای ذهنی خلاق و پر تخیل، غلبه بر انگیزه های نامطلوب و ویرانگر، ایفای نقش مسؤولانه... از جمله هدف های تعلیم و تربیه نوین است.

در دومین کتابی که حاوی ۵۴ مقاله در مورد تعلیم و تربیه نوین توسط شعبه اروپایی مؤسسه مطالعات قرن ۲۱ مستقر در سوئد منتشر شد، آمده است:

- ۱) اهمیت دادن به کارهای جمعی و گروهی که توسط افراد بومی انجام می پذیرند؛
- ۲) پشتیبانی وسیع مالی از طریق نهادهای مختلف که می تواند استمرار تأمین مالی را تضمین کند؛
- ۳) جلب مشارکت وسیع که بتواند معرف نقطه نظرات همه گروه ها باشد؛
- ۴) دربرگیری تمامی بخش های کلیدی و توجه ویژه به روابط بین آنها که در آینده نقش مهمی خواهند داشت؛
- ۵) مطالعه چشم اندازهای درازمدت به جای توجه به مسائل کوتاه مدت؛
- ۶) مطالعه روابط متقابل بین کشورهای جهان در همه زمینه ها؛
- ۷) بررسی راهبردهای پایدار از نظر اقتصادی اجتماعی و زیست محیطی؛
- ۸) بررسی و مطالعه مقوله های اخلاقی، فلسفی و سیاسی و ارزشیایی کفایت نهادهای ملی برای پرداختن به آنها؛
- ۹) شفاف کردن هدف های تحقیق و برگزینی شیوه های مناسب علمی؛
- ۱۰) بررسی چگونگی کاربست نتایج به دست آمده از تحقیقات به تربیتی که توجه عموم را برانگیزاند و به بهبود سیاستگذاری ها و اقدامات عملی منجر شود.
- موضوعات دیگری از قبیل: هدایت اجتماعی، تغییرات محیط سیاسی، الگوهای اقتصادی وابسته به هم، تقاضاهای اجتماعی در کشورهای در حال توسعه، تغییر در فرهنگ، محیط زیست و فناوری. علاوه بر اینها به اندیشه های جاره-جویانه برخی از کشورها در رابطه با مسائل فوق اشاره می کند که نشاندهنده ضرورت توجه به تعلیم و تربیه نوین است.

حبیب صبوری خسروشاهی

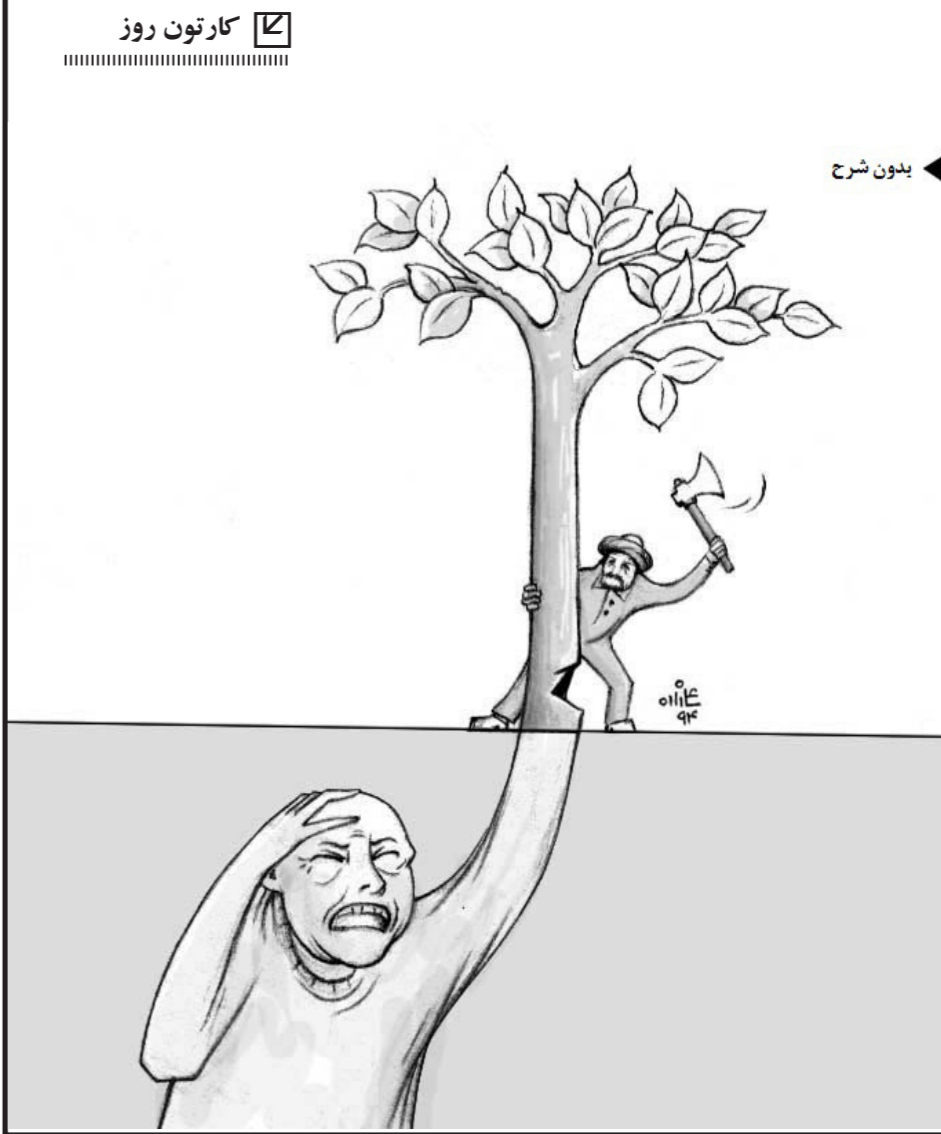
تولیزبونی، تئاتر، رایانه و میکرو الکترونیک و...» همه اقدامات به عمل آمده سبب پیوند آشکارتر و ضروری تر تعلیم و تربیه با جامعه، اقتصاد، علم و فناوری، فرهنگ، و نیز بسا دنیای خارج از مرزها، گردید تا با جهت گیری صحیح به سوی استعدادهای فردی سازگارهای بیشتری پیدا کند. در نتیجه در برنامه هسای آموزش علوم، در کشورهای پیشرفته تا دگرگونی های علمی بیشتری توصیف و به کار گرفته شدند. رسانه های گروهی و ارتباطات جمعی نیز به مسائل تعلیم و تربیه پرداختند و به تدریج در خدمت رشد اقتصادی و اجتماعی درآمدند؛ در واقع نوعی آموزش غیر مدرسه ای هم به وجود آمد.

با این همه، تحولات و تغییرات در هر یک از زمینه های یادشده خالی از اشکال نبود. تحولات به قدری سریع بودند که اشکالات و گرفتاری های حساب نشده به وجود آوردند. گرفتاری های که هر یک از آنها نیازمند اقدام های همگانه دیگری شد تا از یک سو زندگی در کره خاکی را از خطرات بزرگ و گمراه کننده برهاند، و از سوی دیگر هویت های فرهنگی ملل و جوامع را محفوظ نگاه دارد. مجموع این چالش ها و مشکلات زیر عنوان «مسائل جهانی» مطرح هستند.

در سال ۱۹۹۱ که به سال اندیشه ها، نظریه پردازی ها و ترغیب ها معروف است، سه

کتاب اثرگذار منتشر شد که بر تحولات جهانی تعلیم و تربیه تأثیر جدی گذاشت. در این سال الکساندر کینگ (نخستین رئیس باشگاه رم) و برتراند اشتادیر (دبیرکل باشگاه رم و عضو آکادمی جهانی هنر و علم) کتابی تحت عنوان «نخستین انقلاب جهانی» در دو بخش تنظیم و منتشر کردند که بخش اول، شرح کاملی از مشکلات و معضلات جامعه بشری در عصر حاضر و بخش دوم، بیان راه حل هایی است که برای رفع این مشکلات آورده اند. نویسندگان بر این باورند که «جهان بد اداره می شود و کشورها از آن بدتر». آنها برای اثبات این سوء مدیریت دلایل متعددی را برمی شمارند از جمله:
□ حکومت ها در برابر تغییر ایستادگی کرده و از خلایقیت پرهیز می نمایند. درحالیکه بدون تغییر، نسوآوری و خلایقیت نمی توان بحران های کنونی را پشت سر گذاشت؛
□ بیشترحکومت ها به مسائلی توجه دارند که متعلق به امروز است نه آینده؛ در نتیجه از پرداختن به امور اساسی و بنیادین غافل می مانند؛
□ الزامات جهان امروز ایجاب می کند تا افرادی با این صفات در رأس امور قرار گیرند: توان نوآوری و انطباق بسا نوآوری، برخورد اخلاقی و عادلانه با مسائل و توان بالای یادگیری.
آنها سپس از تقای توانایی حکومت را منوط به ترکیب سه عامل دیگر می دانند که به مثابه اهرم هایی عمل کرده و اداره امور را ممکن می سازند:

پس از آن دومین گردهمایی بین المللی تفکر درباره آینده تعلیم و تربیه در دسامبر ۱۹۸۱ در پاریس تشکیل شد و به جمع بندی و نتیجه گیری از کوشش های به عمل آمده پرداخت. مهم این نتایج عبارت بودند از:
□ اهمیت دادن به نقش معلم و طولانی کردن مدت کارآموزی و بازآموزی تربیت معلم؛
□ گسترش کمی و کیفی تربیت معلم متناسب با رشد و گسترش تعلیم و تربیه؛
□ تحول در برنامه های آموزشی، محتوای کتاب های درسی و اضافه شدن منابع دانش و اطلاعات از قبیل: روزنامه ها، کتابخانه ها، موزه ها، فیلم، برنامه های رادیویی و

روانماة افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان می باشد.

بنیانگذار: داکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وبسایت: محمد عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷

www.dailylafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com